

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าด้วง
อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน หากเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุก รูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อย กว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะเป็นการลดความเสียหายที่น้อยกว่า องค์กรที่ไม่มีการนำ เครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้า ไว้โดยให้เป็นส่วน หนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าด้วง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงาน ภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน เป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาล ในการ บริหารงาน ละส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการ ทุจริต และประพฤติมิชอบได้ ในการนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าด้วง จึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการ ดำเนินงาน หรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับ ผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ประกอบด้วย ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ สินบน ปี ๒๕๖๖ เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง ตลอดจนมาตรการและการดำเนินการในการบริหาร จัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสินบน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าด้วง
วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
 - ๗.๑ การระบุความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
 - ๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
 - ๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
 - ๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
 - ๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปี ๒๕๖๗
ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตั่ว อำเภอนองใต้ จังหวัดเพชรบูรณ์

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วย ลดความเสี่ยงการทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กร ถือเป็นการป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือกรณีที่พบกับการทุจริตจะช่วยเป็นหลักประกันระดับหนึ่ง ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่ประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกัน การทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการ เฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และ ยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre – decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ post – decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร COSO ๒๐๑๓ (Committee of sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๑ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

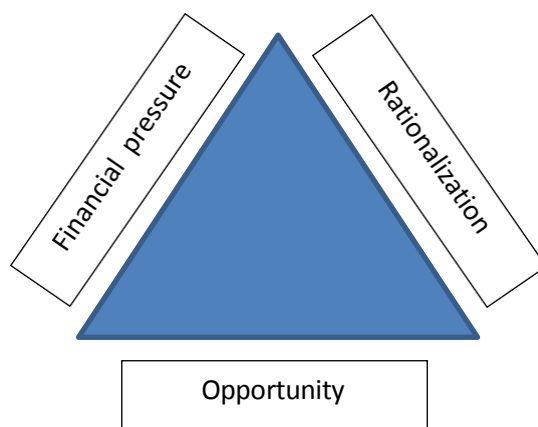
หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่จริงและ สามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมี จุดอ่อน และ Rationalization หรือ หาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่/การให้บริการตามภารกิจ

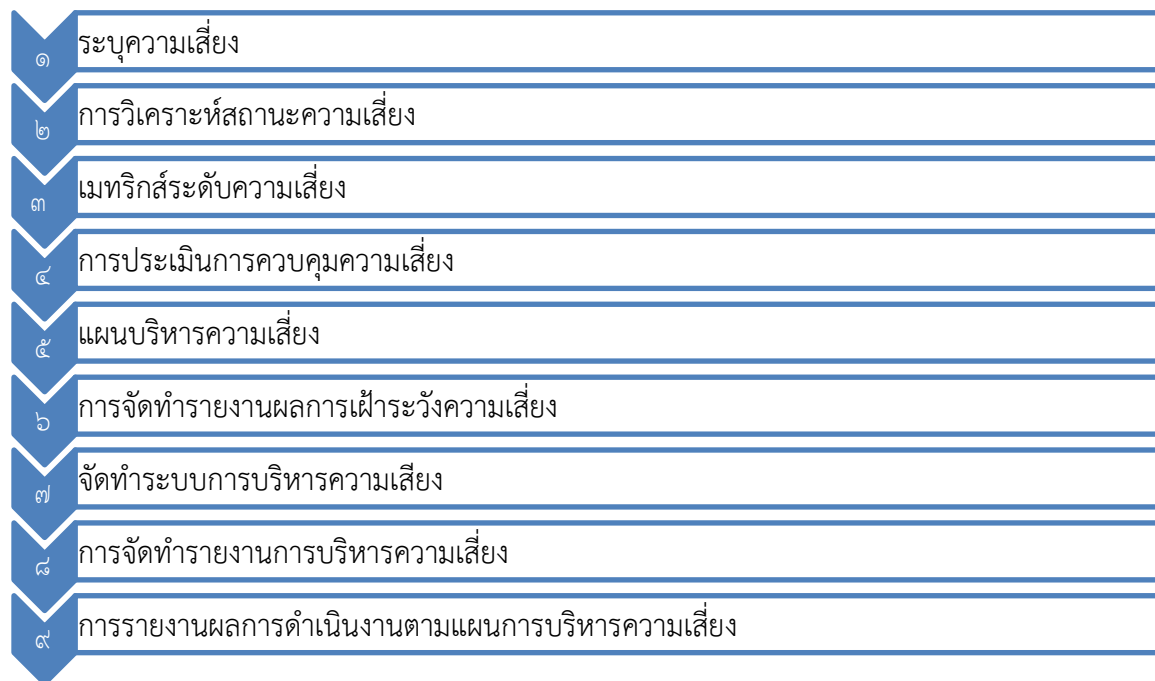
๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

๕.๔ ความเสี่ยงในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

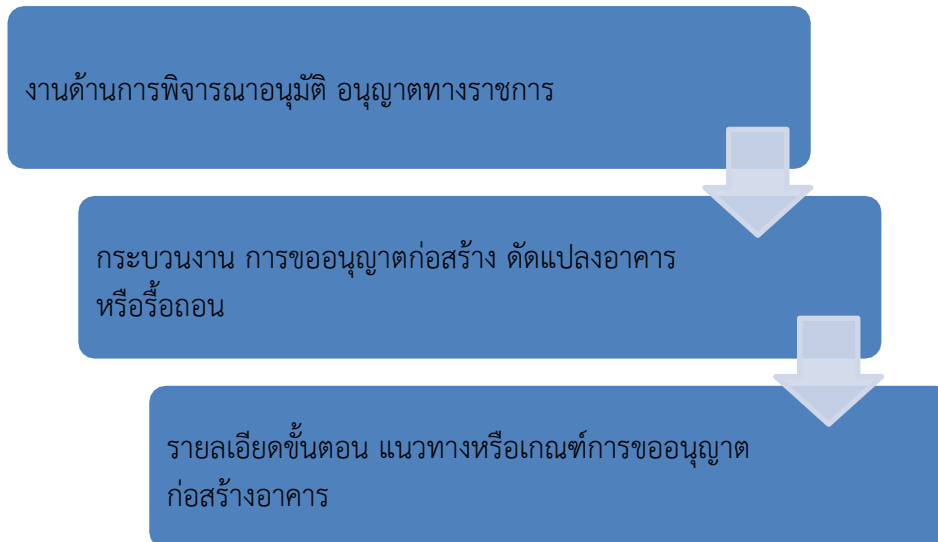
๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยง ต้องดำเนินการ ดังนี้

- คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิด การทุจริต (มาจาก ๔ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและ ความเสี่ยงการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ)

- เลือกงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
- เลือกกระบวนการงานจากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
- เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ตัวอย่าง

๗.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมข้อมูล ในส่วนของรายละเอียดและขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้นอาจประกอบด้วย กระบวนการย่อย จึงให้ระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงที่เสี่ยงต่อการทุจริต เท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมิน เนื่องจาก ในระบบงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือความเสี่ยงต่ำแต่อาจพบว่ามี ความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันการทุจริต หรือ แก้ไขความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในระเภทความเสี่ยง ซึ่ง เป็น Known factor และ Unknown factor

Known factor	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่า จะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีตำนานอยู่แล้ว
Unknown factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

เทคนิคการระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง(Known factor และ Unknown factor) รายละเอียดความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor (รับรู้ว่าจะเกิดมาแล้ว)	Unknown factor (คาดการณ์ว่าอาจต้องเกิด)
	การอนุมัติ อนุญาต ตามพรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘		
๑	การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร มีการตรวจเอกสาร ไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้ อาจมีการเรียกรับสินบน	√	
	การใช้อำนาจตามกฎหมาย /การให้บริการตามภารกิจ		
๒	การแจกจ่ายน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ไม่ได้แจกจ่ายตามลำดับการร้องขออาจมีการเรียกรับสินบน	√	
	การจัดซื้อจัดจ้าง		
๓	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้องอาจมีการเรียกรับสินบน	√	

การบริหารงานบุคคล		
๔	๔.๑ กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากร เข้ามา เป็นพนักงาน อาจมีการเรียก/ รับผลประโยชน์ หรือเอื้อประโยชน์ ต่อพวกพ้องของตนเองเพื่อรับเข้าทำงาน อาจมีการเรียกรับสินบน	√
	๔.๒ คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกหรือผู้มี อำนาจอนุมัติอาจมีการรับสินบนหรือมีความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัครทำให้ผล การพิจารณาในกระบวนการสรรหาคัดเลือกได้บุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพไม่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน	√
	๔.๓ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกข้อสอบอาจมีการจัดทำเอกสารเพื่อจำหน่าย แจก หรือกระบวนการอื่นใดที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้เข้าสอบคัดเลือก อาจมีการเรียกรับสินบน	√

หมายเหตุ : อธิบายรายละเอียด พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

- ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมี โอกาสเกิดขึ้นซ้ำหรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว √ Known factor
- ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น √ Unknown factor

๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การนำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต

สถานะสีเขียว คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายใน องค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร มีการตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้ อาจมีการเรียกรับสินบน		√		
๒	การแจกจ่ายน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ไม่ได้แจกจ่ายตามลำดับการร้องขออาจมีการเรียกรับสินบน				√
๓	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง			√	
๔	๔.๑ กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากร เข้ามา เป็นพนักงาน อาจมีการเรียกรับ/ รับผลประโยชน์ หรือเอื้อประโยชน์ ต่อพวกพ้องของตนเองเพื่อรับเข้าทำงาน อาจมีการเรียกรับสินบน ๔.๒ คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกหรือผู้มี อำนาจอนุมัติอาจมีการรับสินบนหรือมีความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัครทำให้ผลการพิจารณาในกระบวนการสรรหาคัดเลือกได้บุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพไม่เหมาะสมกับ ตำแหน่งงาน ๔.๓ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกข้อสอบอาจมี การจัดทำเอกสารเพื่อจำหน่าย แจก หรือ กระบวนการอื่นใดที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้เข้าสอบคัดเลือก อาจมีการเรียกรับสินบน		√ √ √		

๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง จนถึงสูงมาก (สีส้ม กับ สี แดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีค่า ๑ - ๓ ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น must หมายถึงความจำเป็นสูง ของการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ must คือ อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น Should หมายถึง จำเป็นต่ำ ในการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ ๑ ระดับของความรุนแรง ผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้เสีย stakeholder รวมถึงงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาวศึเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ การเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้ใช้ กลุ่มเป้าหมาย customer/user ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายใน internal process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ learning & growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ระดับความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	ระดับความ จำเป็นของ การระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยง รวมจำเป็น x รุนแรง
๑	การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร มีการตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้ อาจมีการเรียกรับสินบน	๓	๓	๙
๒	การแจกจ่ายน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ไม่ได้แจกจ่ายตามลำดับการร้องขออาจมีการเรียกรับสินบน	๓	๓	๙
๓	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	๓	๒	๖
๔	๔.๑ กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากร เข้ามา เป็นพนักงาน อาจมีการเรียกรับ/ รับผลประโยชน์ หรือเอื้อประโยชน์ ต่อพวกพ้องของตนเองเพื่อรับเข้าทำงาน อาจมีการเรียกรับสินบน ๔.๒ คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกหรือผู้มี อำนาจอนุมัติ อาจมีการรับสินบนหรือมีความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัครทำให้ผลการพิจารณาในกระบวนการสรรหาคัดเลือกได้บุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพไม่เหมาะสมกับ ตำแหน่งงาน ๔.๓ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกข้อสอบอาจมี การจัดทำเอกสารเพื่อจำหน่าย แจก หรือ กระบวนการอื่นใดที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้เข้าสอบคัดเลือก อาจมีการเรียกรับสินบน	๒	๒	๔

๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าด้วง ได้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เผื่อระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่ายมีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปาน กลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑	การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร มีการตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้ อาจมีการเรียกรับสินบน	พอใช้		√	
๒	การแจกจ่ายน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ไม่ได้แจกจ่ายตามลำดับการร้องขออาจมีการเรียกรับสินบน	พอใช้		√	
๓	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	พอใช้		√	
๔	๔.๑ กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากร เข้ามา เป็นพนักงาน อาจมีการเรียกรับ/ รับผลประโยชน์ หรือเอื้อประโยชน์ ต่อพวกพ้องของตนเองเพื่อรับเข้าทำงาน อาจมีการเรียกรับสินบน	พอใช้	√		
	๔.๒ คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกหรือผู้มีอำนาจอนุมัติอาจมีการรับสินบนหรือมีความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัครทำให้ผลการพิจารณาในกระบวนการสรรหาคัดเลือกได้บุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพไม่เหมาะสมกับ ตำแหน่งงาน	พอใช้	√		
	๔.๓ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกข้อสอบ อาจมี การจัดทำเอกสารเพื่อจำหน่าย แจก หรือ กระบวนการอื่นใดที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้เข้าสอบคัดเลือก อาจมีการเรียกรับสินบน	พอใช้	√		

การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรม ตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไข ปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

สถานะสีเขียว (ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง)

: ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม สถานะสีเหลือง (เกิดขึ้นแล้วแต่ ยอมรับได้)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันที ตามมาตรการ/นโยบาย/ โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้
แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรงน้อยกว่าระดับ ๓

สถานะสีแดง (เกินกว่าการยอมรับ)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรงมากกว่าระดับ ๓

ตารางที่ ๕ ตารางจัดทำรายงานผลกาเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร มีการตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้ อาจมีการเรียกรับสินบน	กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ คู่มือ อย่างเคร่งครัด		✓	
๒	การแจกจ่ายน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ไม่ได้แจกจ่ายตามลำดับการร้องขออาจมีการเรียกรับสินบน	กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ เรื่องการขอรับสินน้ำใจ อย่างเคร่งครัด		✓ ✓	
๓	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุจากหน่วยงานอื่น หรือกลุ่มอื่นที่มีความรู้ความสามารถ มีพฤติกรรมที่ไม่ส่อการทุจริต กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง		✓ ✓	
๔	๔.๑ กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากรเข้ามา เป็นพนักงาน อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ หรือเอื้อประโยชน์ ต่อการสรรหาคัดเลือกได้บุคลากรที่มีพวกพ้องของตนเองเพื่อรับเข้าทำงาน อาจมีการเรียกรับสินบน ๔.๒ คณะกรรมการสรรหาคัดเลือก หรือผู้มี อำนาจอนุมัติอาจมีการรับสินบนหรือมีความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัครทำให้ผล การพิจารณาในกระบวนการสรรหาคัดเลือกได้บุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เหมาะสมกับ ตำแหน่งงาน ๔.๓ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกข้อสอบอาจมี การจัดทำเอกสารเพื่อจำหน่าย แจก หรือ กระบวนการอื่นใดที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้เข้าสอบคัดเลือก อาจมีการเรียกรับสินบน	เข้มงวดเจ้าหน้าที่ในการเรียกรับผลประโยชน์ แต่งตั้งคณะกรรมการประสิทธิภาพ เหมาะสมกับตำแหน่งงาน	✓ ✓ ✓		

การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าด้วง จึงได้นำผลจากการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออก ตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไม่ได้ จะต้องมีการมีกิจกรรม หรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบการบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๑. เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม
๒. เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ (สถานะสีเหลือง) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม
๓. ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว)

ตารางที่ ๖ จัดทำระบบความเสี่ยง

๑. (สถานะสีแดง) เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

๒. (สถานะสีเหลือง) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร มีการตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้ อาจมีการเรียกรับสินบน	- กำกับ ติดตาม ให้ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีความรู้และความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
การแจกจ่ายน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ไม่ได้แจกจ่ายตามลำดับการร้องขออาจมีการเรียกรับสินบน	- กำกับ ติดตาม ให้ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีความรู้และความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระเบียบราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง - ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ปฏิบัติตามระเบียบฯ โดยเคร่งครัด
เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	- กำกับ ติดตาม และให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามแผนการป้องกันการทุจริต - อบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับระเบียบพัสดุ และการบริหาร

๓. (สถานะสีเขียว) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
๔.๑ กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากร- ผู้บริหาร กำกับ ติดตามใช้บริหารงานบุคคลและให้รายงานผลการเข้ามา เป็นพนักงาน อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ หรือเอื้อประโยชน์ ต่อ- ดำเนินการให้ผู้บริหารทราบเป็นระยะ ดำเนินการกิจกรรมทุกครั้งต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ พวกพ้องของตนเองเพื่อรับเข้าทำงาน อาจมีการเรียกรับสินบน ๔.๒ คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกหรือผู้มี อำนาจอนุมัติอาจมีการรับสินบน หรือมีความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัครทำให้ผล การพิจารณาในกระบวนการสรรหาคัดเลือกได้บุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เหมาะสมกับ ตำแหน่งงาน ๔.๓ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกข้อสอบอาจมี การจัดทำเอกสารเพื่อ จำหน่าย แจก หรือ กระบวนการอื่นใดที่ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้เข้า สอบคัดเลือก อาจมีการเรียกรับสินบน	

การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าด้วง ได้จัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความ เสี่ยง การทุจริตตามขั้นตอนที่ ๔ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ (สี) สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง ความ เสี่ยงระดับต่ำ สีเหลือง หมายถึง สถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สีแดง หมายถึง สถานะความเสี่ยง ระดับสูงมาก เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ดังนี้

ตารางที่ ๗ ตารางการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑	๔.๑ กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากร เข้ามา เป็นพนักงาน อาจมีการเรียกรับ/ รับผลประโยชน์ หรือเอื้อประโยชน์ ต่อพวกพ้องของตนเอง เพื่อรับเข้าทำงาน อาจมีการเรียกรับสินบน ๔.๒ คณะกรรมการสรรหาคัดเลือก หรือผู้มี อำนาจอนุมัติอาจมีการรับสินบนหรือมีความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัครทำให้ผลการพิจารณาในกระบวนการสรรหาคัดเลือกได้ บุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพไม่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน ๔.๓ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกข้อสอบอาจมี การจัดทำเอกสารเพื่อจำหน่าย แจก หรือ กระบวนการอื่นใดที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้เข้าสอบคัดเลือก อาจมีการเรียกรับสินบน	-	-
	-	การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร มีการตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้ อาจมีการเรียกรับสินบน	-
	-	การแจกจ่ายน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ไม่ได้แจกจ่ายตามลำดับการร้องขออาจมีการเรียกรับสินบน	-
		เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	